

88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
тел: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, веб-сайт: ww.vkdka.org

14 Fedyntsy Street, Uzhgorod, Zakarpattya Regional, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, web-site: ww.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

19 лютого 2025 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі: голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., секретаря Дисциплінарної палати Бухтоярової О.В., членів Дисциплінарної палати: Бабича В.В., Кучеренка В.О., Петюшки Р.В., Сочки І.І., Чорби П.П., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області дисциплінарну справу стосовно адвоката Т., –

ВСТАНОВИЛА:

До КДКА Закарпатської області надійшло звернення судді Міжгірського районного суду Закарпатської області (надалі – Міжгірський районний суд) Сидоренко Ю.В. від 27.11.2024, у якому наводяться відомості щодо неналежного виконання адвокатом Т. обов'язків захисника у вигляді систематичної неявки в підготовчій судовій засіданні у кримінальному провадженні.

За результатами перевірки наведених у цьому зверненні відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 13.01.2024 стосовно адвоката Т. порушено дисциплінарну справу.

Заслухавши Гончарова В.В., який доповів матеріали дисциплінарної справи, та дослідивши матеріали цієї справи, Дисциплінарна палата приходить до таких висновків.

Згідно з даними Єдиного реєстру адвокатів України адвокат Т. здійснює адвокатську діяльність на підставі відповідного свідоцтва №_____, виданого _____ згідно з рішенням Ради адвокатів Закарпатської області від _____ №_____.

У вказаному зверненні судді Сидоренко Ю.В. зазначається, що на розгляді Міжгірського районного суду перебуває кримінальне провадження №_____ (кримінальна справа №_____) за обвинуваченням З. у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.4 ст.190, ч.5 ст.27-ч.2 ст.358, ч.5 ст.27-ч.3 ст.358 КК України, Г. у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.4 ст.190, ч.ч.2, 3, 4 ст.358 КК України, та С. у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.4 ст.190, ч.3 ст.365-2, ч.ч.2, 3 ст.358 КК України.

Захист З. у цьому кримінальному провадженні здійснюють адвокати Т. і С.

Адвокат Т. не з'явився в усі підготовчі засідання у вказаному кримінальному провадженні, які призначалися на 30.01.2024, 12.03.2024, 11.04.2024, 17.05.2024, 13.06.2024, 10.07.2024, 15.08.2024, 14.11.2024, хоча про всі ці судові засідання завчасно і належним чином судом повідомлявся. При цьому, адвокат Т. жодного разу не повідомив суд про неможливість своєї участі у перелічених судових засіданнях з певних причин та не надав будь-яких документів на підтвердження поважності причин своєї неявки у такі засідання.

Суддя вважає, що така поведінка адвоката Т. є зловживанням процесуальними, спрямованим на невиправдане затягування розгляду кримінального провадження, та суперечить вимогам ч.2 ст.47 КПК України та ст.ст.42, 44 Правил адвокатської етики, а тому ініціює питання про притягнення цього адвоката до дисциплінарної відповідальності.

До звернення судді Сидоренко Ю.В. додані копії довідок про доставлення на мобільний номер телефону адвоката Т. у додатку Viber СМС-повідомлень про призначення всіх вище перелічених підготовчих судових засідань у кримінальному провадженні (справі №_____).

29 листопада 2024 року на адресу електронної пошти адвоката Т. надіслано письмове повідомлення Дисциплінарної палати про надходження зазначеного звернення судді Сидоренко Ю.В. У даному повідомленні також містилася пропозиція надати пояснення з приводу порушень у цьому зверненні питань.

17 грудня 2024 року адвокат Т. надіслав електронною поштою на адресу Дисциплінарної палати клопотання про надання йому додаткового часу для підготовки пояснень на звернення судді Сидоренко Ю.В.

На обґрунтування такого клопотання вказує про існування у нього певних складнощів з отриманням в суді необхідних документів по тій причині, що він не має доступу до кримінального провадження (справи №_____), оскільки укладений між ним і З. договір про надання правової допомоги від 30.08.2023 передбачав здійснення захисту З. у цьому кримінальному провадженні лише на стадії досудового розслідування. До клопотання додав копію такого договору.

Протокольним рішенням Дисциплінарної палати від 17 грудня 2024 року таке клопотання адвоката Т. задоволено частково, продовжено строк проведення перевірки відомостей, наведених у зверненні судді Сидоренко Ю.В., до 06 січня 2025 року

06 січня 2025 року адвокат Т. надіслав електронною поштою на адресу Дисциплінарної палати письмові пояснення (попередні), у яких зазначив наступне.

У нього відсутні повноваження на участь у кримінальному провадженні (справі №_____) під час судового розгляду, так як укладений між ним і З. договір від 30.08.2023 про надання правової допомоги передбачав здійснення захисту З. тільки на досудовому розслідуванні, а новий договір на здійснення захисту в суді між ними не укладено. Надіслання йому судом на мобільний номер телефону у додатку Viber СМС-повідомлень про призначення судових засідань у кримінальному провадженні не є належними повідомленнями, оскільки він не подавав суду заяву про повідомлення його саме таким чином. Всі перелічені у зверненні судді Сидоренко Ю.В. підготовчі судові засідання, незалежно від його (адвоката Т.) прибуття до суду, не відбулися би з інших причин, таких як клопотання сторони захисту і прокурора про відкладення розгляду справи, перебування судді на лікарняному та неявки потерпілої сторони.

У зв'язку з наведеним адвокат Т. вважає, що в його діях відсутній дисциплінарний проступок, а відтак і відсутні підстави для притягнення його до відповідальності.

До своїх пояснень адвокат Т. додав копії адресованих Міжгірському районному суду: клопотань захисника Коваленка О.М. про відкладення судових засідань у кримінальному провадженні по обвинуваченню З. та Г., призначених на 11.04.2024, 13.06.2024, 14.11.2024; заяви голови Пилипецької сільської ради про неможливість участі в судовому засіданні у кримінальній справі №_____, призначеного на 12.03.2024; клопотання прокурора О.Трофименка про відкладення судового засідання у кримінальному провадженні по обвинуваченню Зозулича І. та інших, призначеного на 15.08.2024.

Протокольними рішеннями Дисциплінарної палати від 31.01.2025 розгляд дисциплінарної справи стосовно адвоката Т. був зупинений по причині подання ним додаткових доказів, які потребували вивчення і аналізу.

Додатково адвокат Т. надав Дисциплінарній палаті копії наступних документів:

- довідки секретаря судового засідання про відкладення 30.01.2024 розгляду кримінального провадження №_____ у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю судді Сидоренко Ю.В.;

- клопотання захисника К. про відкладення судового засідання у даному кримінальному провадженні, призначеного на 10.07.2024;

- довідок секретаря судового засідання про відкладення 11.04.2024, 13.06.2024, 10.07.2024 і 15.08.2024 у зв'язку про неявку всіх учасників процесу;

- клопотання прокурора О.Трофименка про відкладення судового засідання у цьому ж кримінальному провадженні, призначеного на 14.11.2024.

19 лютого 2025 року присутній в засіданні Дисциплінарної палати адвокат Т. підтримав наведені у своїх письмових поясненнях і клопотанні доводи та зазначив, що підстави для притягнення його до відповідальності відсутні, оскільки дисциплінарного проступку він не вчиняв,

Заслухавши адвоката Т. та дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата приходить до таких висновків.

Матеріалами дисциплінарної стверджується і не заперечується адвокатом Т. наступні обставини:

- на розгляді Міжгірського районного суду перебуває кримінальне провадження №_____ (кримінальна справа №_____) за обвинуваченням З. у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.4 ст.190, ч.5 ст.27-ч.2 ст.358, ч.5 ст.27-ч.3 ст.358 КК України, Г. у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.4 ст.190, ч.ч.2, 3, 4 ст.358 КК України, та С. у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.4 ст.190, ч.3 ст.365-2, ч.ч.2, 3 ст.358 КК України;

- захист З. у даному кримінальному провадженні здійснює адвокат Т.;

- адвокат Т. не з'явився в підготовчі судові засідання у вказаному кримінальному провадженні, які призначалися на 30.01.2024, 12.03.2024, 11.04.2024, 17.05.2024, 13.06.2024, 10.07.2024, 15.08.2024, 14.11.2024.

За приписами ст.47 КПК України захисник зобов'язаний використовувати засоби захисту, передбачені цим Кодексом та іншими законами України, з метою забезпечення дотримання прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого та прибувати для участі у виконанні процесуальних дій за участю підозрюваного, обвинуваченого. У разі неможливості прибути в призначений строк захисник зобов'язаний завчасно повідомити про таку неможливість та її причини слідчого, прокурора, слідчого суддю, суд.

Згідно з ч.1 ст.324 КПК України якщо в судові засідання не прибув за повідомленням прокурор або захисник у кримінальному провадженні, де участь захисника є обов'язковою, суд відкладає судовий розгляд, визначає дату, час та місце проведення нового засідання і вживає заходів до прибуття їх до суду. Одночасно, якщо причина неприбуття є неповажною, суд порушує питання про відповідальність прокурора або адвоката, які не прибули, перед органами, що згідно із законом уповноважені притягати їх до дисциплінарної відповідальності.

Аналіз цих норм процесуального закону дає підстави констатувати, що прибуття адвоката як захисника у призначене судові засідання для захисту прав і інтересів свого клієнта є професійним обов'язком адвоката і не залежить від неявки у таке засідання інших учасників процесу.

Отже, неприбуття адвоката без поважних причин в судові засідання з розгляду кримінальної справи та неповідомлення ним суду причин неявки в судові засідання є порушенням професійних обов'язків адвоката, передбачених ч.2 ст.47 КПК України.

Між тим, наданими адвокатом Т. Дисциплінарній палаті документами стверджуються слідуючі обставини стосовно перелічених в ухвалі судді Сидоренко Ю.В. підготовчих судових засідань у кримінальному провадженні №_____:

- 30.01.2024 суддя Сидоренко Ю.В. перебувала на лікуванні;

- 12.03.2024 представник потерпілої сторони подав клопотання про неможливість участі в судовому засіданні;

- 11.04.2024 адвокат К. подав клопотання про відкладення у зв'язку з його зайнятістю в слідчих діях, неявка всіх учасників процесу;

- 17.05.2024 неявка всіх учасників процесу;

- 13.06.2024 адвокат К. подав клопотання про відкладення у зв'язку з перебуванням на лікуванні його підзахисного, неявка всіх учасників процесу;

- 10.07.2024 адвокат К. подав клопотання про відкладення у зв'язку з участю в розгляді іншої судової справи, неявка всіх учасників процесу;

- 15.08.2024 прокурор О.Трофименка подав клопотання про відкладення, неявка всіх учасників процесу;

- 14.11.2024 прокурор О.Трофименка і адвокат К. подали клопотання про відкладення; Надаючи оцінку діям адвоката Т., Дисциплінарна палата виходить з наступного.

За приписами ст.50 Кримінального процесуального кодексу України документами, якими підтверджуються повноваження захисника у кримінальному провадженні, є свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю, ордер адвоката, договір із захисником або доручення відповідного органу з надання органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги.

Частиною першою статті 26 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачено, що адвокатська діяльність здійснюється на підставі договору про надання правничої допомоги.

Згідно з ч.3 ст.27 цього Закону до договору про надання правничої допомоги застосовуються загальні вимоги договірних прав.

Аналогічні за змістом положення містяться і в ст.14 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017, із змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 15.02.2019 (надалі – Правила адвокатської етики).

Статтею 631 Цивільного кодексу України визначено, що строком договору є час, протягом якого сторони можуть здійснити свої права і виконати свої обов'язки відповідно до договору. Договір набирає чинності з моменту його укладення, якщо інше не визначено законом або договором.

З наданої адвокатом Т. копії укладеного ним із громадянином З. договору від 30.08.2023 про надання правової допомоги вбачається, що предметом даного договору є надання такої допомоги у кримінальному провадженні №_____ лише на стадії досудового розслідування, а строк дії цього договору починається з моменту його підписання і закінчується 30.01.2024 або моменту завершення досудового розслідування у зазначеному кримінальному провадженні).

Отже, за умовами вказаного договору про надання правової допомоги адвокат Т. не мав повноважень здійснювати захист обвинуваченого З. на стадії судового розгляду кримінального провадження №_____.

У той же час, суддя Сидоренко Ю.В. не надала Дисциплінарній палаті жодних документів на підтвердження повноважень адвоката Т. здійснювати захист обвинуваченого З. саме на стадії судового розгляду вказаного кримінального провадження.

Статтею 70 Правил адвокатської етики і ст.7 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 30.08.2014 №120 (з наступними змінами і доповненнями), встановлено, що адвокат не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні дисциплінарного проступку. Обов'язок доказування вини адвоката у вчиненні дисциплінарного проступку покладається на особу, яка ініціює дисциплінарне провадження стосовно адвоката. Усі сумніви щодо доведеності вини адвоката тлумачаться на його користь.

Враховуючи такі приписи цих нормативних актів щодо презумпції невинуватості адвоката та недоведеність суддею Сидоренко Ю.В. наявності в адвоката Т. повноважень захищати обвинуваченого З. на стадії судового розгляду кримінального провадження №_____, Дисциплінарна палата визнає відсутність у даного адвоката обов'язку прибувати в судові засідання у цьому провадженні.

Разом з тим, Дисциплінарна палата констатує, що навіть за умови наявності у адвоката Т. таких повноважень його неявка у перелічені в зверненні судді Сидоренко Ю.В. підготовчі судові засідання з розгляду кримінального провадження №_____ не призвела і не могла призвести до жодних негативних наслідків, оскільки такі судові засідання у будь-якому випадку не могли відбутися по причині неявки інших учасників та перебування судді на лікуванні.

При цьому Дисциплінарна палата вважає, що за встановлених обставин і обізнаності адвоката Т. про подання іншими учасниками процесу клопотань про відкладення судових засідань абсолютно недоцільним і невиправданим з точки зору часових витрат є подолання адвокатом Т. значної відстані між населеними пунктами Ужгород і Міжгір'я для того, щоб дізнатися про відкладення цих засідань.

З урахуванням викладених обставин Дисциплінарна палата приходить до висновку, що звернення судді Сидоренко Ю.В. не містить даних про вчинення адвокатом Т. дисциплінарного проступку, що, своєю чергою, зумовлює відсутність підстав для притягнення його до дисциплінарної відповідальності.

Частиною першою статті 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що за результатами розгляду дисциплінарної справи дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури приймає рішення про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку і застосування до нього дисциплінарного стягнення або про закриття дисциплінарної справи.

На підставі наведеного, керуючись ст.ст.33, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата -

ВИРІШИЛА:

Закрити дисциплінарну справу стосовно адвоката Т. (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю № _____, видане _____ на підставі рішення Ради адвокатів Закарпатської області від _____ №____) у зв'язку з відсутністю в його діях дисциплінарного проступку.

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокату та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката.

Дане рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова Дисциплінарної палати (підпис) **Валентин ГОНЧАРОВ**

Секретар Дисциплінарної палати (підпис) **Оксана БУХТОЯРОВА**